

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย

พ.ศ. ๒๕๕๕

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ต้องมุ่งให้เกิด มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบอื่น ๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาใด จัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย อยู่ในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๕

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

วรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย
พ.ศ. ๒๕๕๔

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย
พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย

๑. ชื่อสาขาวิชา สาขาวิชาภาษาไทย

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) ศศ.บ. (ภาษาไทย) อักษรศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) อ.บ. (ภาษาไทย)
ภาษาอังกฤษ	Bachelor of Arts (Thai) B.A. (Thai)

๓. ลักษณะของสาขา / สาขาวิชา

สาขาวิชาภาษาไทยเป็นสาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์ที่มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ภาษาไทยอย่างถ่องแท้ มีความรู้รักษ์ภาษาไทย มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย เป็นคนมีเหตุมีผล และมีโลกทัศน์เชิงบวก ขอบเขตขององค์ความรู้ของสาขานี้ครอบคลุม หลักภาษาไทย ภาษาศาสตร์ การใช้ภาษา วรรณคดี ภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม บัณฑิตในสาขานี้เป็นผู้มีความรู้ทั้งเชิงกว้าง คือ สามารถบูรณาการศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาภาษาไทยได้ และเชิงลึก คือ มีความรู้จริงในสาขาวิชา สามารถสื่อสารและเข้าใจความคิดจิตใจของคนไทยที่แสดงออกทางภาษาได้อย่างดี บัณฑิตในสาขานี้สามารถปฏิบัติงานที่เน้นการใช้ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

๔. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

- ๔.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- ๔.๒ มีความรอบรู้ทางวิชาภาษาไทยและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาไทย
- ๔.๓ ภูมิใจในความเป็นไทย และมีเจตคติที่ดีต่อประเทศและวัฒนธรรมไทย
- ๔.๔ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถประยุกต์ใช้ภาษาไทยได้ดี
- ๔.๕ มีบุคลิกภาพ มีโลกทัศน์กว้างไกล สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
- ๔.๖ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

บัณฑิตในสาขาวิชาภาษาไทยมีมาตรฐานการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

- ๕.๑ คุณธรรม จริยธรรม

๕.๑.๑ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่

๕.๑.๒ ซื่อสัตย์ สุจริต และมีวินัย เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับขององค์กรและ

สังคม

๕.๑.๓ มีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและสังคมที่มีคุณธรรมมากกว่า

ประโยชน์ส่วนตน

๕.๑.๔ ภูมิใจในภาษาไทย ความเป็นไทย และมีเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย

๕.๒ ความรู้

๕.๒.๑ มีความรอบรู้ในภาษาและวัฒนธรรมไทย

๕.๒.๒ มีความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๓ มีความรู้และความสามารถพัฒนาความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น

๕.๓ ทักษะทางปัญญา

๕.๓.๑ สามารถคิดวิเคราะห์และประเมินค่า

๕.๓.๒ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างมี

ประสิทธิผล

๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๕.๔.๑ มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กรได้

เป็นอย่างดี

๕.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๕.๑ สามารถใช้ภาษาไทย ในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสรุปประเด็นได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ

๕.๕.๒ สามารถสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

๕.๕.๓ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

๕.๕.๔ สามารถใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาค้นคว้าวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ

และเชิงปริมาณ

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๘ ดังนี้

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๗.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต
๗.๒ หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต
๗.๒.๑ กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน	จำนวนหน่วยกิตรวม	ระหว่าง ๖๐-๘๔ หน่วยกิต
๗.๒.๒ กลุ่มวิชาอื่น	จำนวนหน่วยกิตรวม	ระหว่าง ๐-๒๔ หน่วยกิต
๗.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร มีดังนี้

ก. สถาบันสามารถปรับเปลี่ยนจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละหมวดวิชาได้ตามปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร รวมทั้งสามารถกำหนดให้หมวดวิชาเฉพาะเลือกรายวิชาประสบการณ์ภาคสนามในกลุ่มวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งอาจเป็นการฝึกงานหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือสหกิจศึกษา ตามอัตลักษณ์ของสถาบันได้

ข. การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะ ตามข้อ ๗.๒ อาจจัดเป็นกลุ่มวิชาเฉพาะด้านล้วนๆหรือกลุ่มวิชาเฉพาะด้านกับกลุ่มวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องก็ได้

วิชาเฉพาะด้าน หมายถึง วิชาเอกที่ผู้เรียนในหลักสูตรนี้จำเป็นต้องเรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ได้แก่ หลักภาษาไทย ภาษาศาสตร์ การใช้ภาษาไทย วรรณคดีไทย และภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม

วิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง หมายถึง วิชาที่ผู้เรียนในหลักสูตรนี้อาจเลือกศึกษาเป็นวิชาโทหรือกลุ่มวิชาอื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด

๘. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาภาษาไทยต้องประกอบด้วยวิชาอย่างน้อย ๔ กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาการใช้ภาษา กลุ่มวิชาวรรณคดีไทย กลุ่มวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้ การกำหนดชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต การให้น้ำหนักความสำคัญแก่กลุ่มวิชาใดให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

๘.๑ กลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาเอกไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต ทั้งนี้สถาบันการศึกษาอาจเพิ่มหัวข้อเนื้อหาสาระ รายวิชา และจำนวนหน่วยกิต ตามวัตถุประสงค์และเอกลักษณ์ของหลักสูตร กลุ่มวิชาเฉพาะด้านจำแนกออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย ดังนี้

๘.๑.๑ กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะหลักหรือวิชาบังคับไม่น้อยกว่า ๒๐ - ๔๐ หน่วยกิต ได้แก่

(๑) กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทย และ ภาษาศาสตร์ ต้องมีเนื้อหาวิชาอย่างน้อย

ดังต่อไปนี้

ลักษณะภาษาไทย

ภาษาศาสตร์เบื้องต้น

(๒) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา ต้องมีเนื้อหาวิชาอย่างน้อยดังต่อไปนี้

ทักษะการใช้ภาษาไทยด้านต่างๆ

การคิดและการใช้เหตุผล

(๓) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดีไทย ต้องมีเนื้อหาวิชาอย่างน้อยดังต่อไปนี้

วรรณคดีศึกษา หรือ วรรณคดีวิจารณ์ หรือ วรรณคดีวิจักษ์

วรรณคดีเอก

วรรณกรรมร่วมสมัย

(๔) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม ต้องมี

เนื้อหาวิชาอย่างน้อยดังต่อไปนี้

ภาษากับสังคม

ภาษากับวัฒนธรรม

วรรณกรรมกับสังคมและวัฒนธรรม

๘.๑.๒ กลุ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะเลือก ไม่น้อยกว่า ๒๐ -๔๐ หน่วยกิต ได้แก่

(๑) กลุ่มวิชา หลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์ ต้องมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร ในภาษาไทย หรือ

ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย หรือ

ประวัติและความหมายของคำ หรือ

ภาษาศาสตร์เฉพาะด้าน

ภาษาถิ่น

วิวัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย

(๒) กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา ต้องมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

การใช้ภาษาเฉพาะแบบ

การใช้ภาษาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ

การสื่อสารภาษาข้ามวัฒนธรรม (เช่น การแปล)

(๓) กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดี อาจมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

พัฒนาการวรรณคดี

วรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณคดีเฉพาะประเภท (เช่น นิราศ , ยอพระเกียรติ)

การประพันธ์

การอ่านทำนองเสนาะ

วรรณคดีเปรียบเทียบ

(๔) กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม อาจมีเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

คติชนในภาษาและวรรณกรรม

ภูมิปัญญาวิถีชีวิตไทย

วรรณกรรมกับศิลปะแขนงต่างๆ

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาภาษาไทย สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน ประกอบด้วย

๙.๑.๑ กลยุทธ์การสอนในระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับการเรียนรายวิชาให้มีเนื้อหาสอดคล้องต่อเนื่องกัน ให้เกิดการพัฒนาความรู้ และทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้านโดยเฉพาะด้านจิตปัญญาให้สูงขึ้นตามระดับชั้นปี และให้มีการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรสู่รายวิชาต่างๆอย่างครบถ้วน

๙.๑.๒ กลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งได้จัดลำดับตามกลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตรไว้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งในสถานะของผู้รับและผู้นำเสนอ มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้และจำเป็นต่อการศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะการใช้ภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา หรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น ทั้งนี้ผู้สอนต้องสามารถเป็นต้นแบบของผู้ใช้ภาษาไทยที่ดีได้ และต้องสามารถสอนผู้เรียนให้เป็นต้นแบบของผู้ใช้ภาษาไทยที่ดีได้ด้วย

๙.๒ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๙.๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม การอภิปรายในชั้นเรียน การทำงานเป็นกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสอบ

๙.๒.๒ เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์ และแบบอิงกลุ่ม ตามพัฒนาการของผู้เรียน สำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

กำหนดให้มีระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยกระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชาดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ให้นักศึกษาประเมินการสอนในระดับรายวิชา
- (๒) วิเคราะห์กระจายของระดับคะแนนในกลุ่ม
- (๓) ตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบ รายงาน โครงงาน และอื่นๆ ที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

จัดให้มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรหลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร ดังนี้

- (๑) สสำรวจภาวการณ์ดำเนินงานทำของบัณฑิต
- (๒) สสำรวจความเห็นของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อประเมินความพึงพอใจบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ ภายในปีแรกหลังจากบัณฑิตสำเร็จการศึกษา
- (๓) สสำรวจความคิดเห็นของสถานศึกษาที่บัณฑิตเข้าศึกษาต่อ เพื่อประเมินความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตที่จะจบการศึกษาและเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ
- (๔) สสำรวจความพึงพอใจของบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่กำหนดในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต และเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยระดับปริญญาตรี ต้องจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นๆตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา และผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือ ของสถาบัน

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาระหว่างสถาบันสามารถกระทำได้เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้รับการเผยแพร่หลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว และให้เป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาในระบบ พ.ศ.๒๕๔๕ ส่วนการเทียบโอน

โดยใช้ประสบการณ์ของผู้ที่จะเข้าศึกษา ผู้ขอเทียบโอนต้องผ่านการทดสอบผลการเรียนรู้ที่ต้องการเทียบโอนจากสถาบันอุดมศึกษาที่จะรับเทียบโอนโดยให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาไทยต้องมีคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนตามเกณฑ์ ดังนี้

๑. จำนวนและคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการ คือ มีจำนวน ๕ คน และในจำนวนนี้ต้องมีคุณวุฒิการศึกษาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ อย่างน้อย ๒ คน

๒. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาภาษาไทย และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๓. สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ใช้เกณฑ์มาตรฐานของนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student: FTES) ระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ ๑: ๒๕

๑๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันควรสนับสนุนและจัดการทรัพยากรเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาไทย ดังนี้

๑๓.๑ มีห้องเรียน โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการสอนและการทบทวนความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๓.๒ มีห้องสมุด ฐานข้อมูล แหล่งรวบรวมความรู้อื่น พร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นความรู้ ที่มีการพัฒนาปรับปรุง และติดตามให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการในการใช้ประโยชน์ในปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนิสิต/นักศึกษา

๑๓.๓ มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้นอกเวลาเรียน

๑๓.๔ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษาให้ถูกสุขลักษณะและมีความปลอดภัย

การเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของหลักสูตร

๒. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๓. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารอุดมศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้

๑๔. แนวทางการพัฒนาอาจารย์

สถาบันควรจัดให้มีระบบและกลไกในการพัฒนาอาจารย์ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ดังนี้

๑๔.๑ การปฐมนิเทศสำหรับอาจารย์ที่รับเข้าใหม่

๑. การจัดประชุมหรือจัดอบรมอาจารย์ เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา เป้าหมายของหลักสูตร และผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง

๒. การจัดหาคู่มือการปฏิบัติงานอาจารย์ ให้เข้าใจระเบียบของสถาบัน การจัดทำหลักสูตร ประมวลการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

๑๔.๒ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

๑. การเข้าร่วมสังเกตการณ์และฝึกปฏิบัติการสอน โดยใช้ระบบพี่เลี้ยง เพื่อศึกษากลยุทธ์การสอน และการวัดและประเมินผล

๒. เพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และทักษะการวัดและการประเมินผลที่เหมาะสม

๓. การพัฒนาทักษะการใช้ สื่อต่างๆ เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

๑๔.๓ การพัฒนาและส่งเสริมทักษะทางวิชาการแก่อาจารย์

๑. การเพิ่มคุณวุฒิให้ถึงระดับปริญญาเอกตรงตามสาขาวิชา หรือสาขาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาภาษาไทย โดยมีการวิจัยวิทยานิพนธ์ด้านภาษาไทย

๒. การพัฒนาระบบสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัย ให้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เพื่อการเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชาและในการวิจัย

๓. มีระบบการพัฒนาคณาจารย์ให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการของกระทรวงศึกษาธิการ

๔. การกำหนดภาระหน้าที่ และการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ทั้งการสอน การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ โดยจัดระบบการเทียบเคียงทดแทนระหว่างงานด้านต่างๆ รวมทั้งมีระบบการพัฒนาจิตใจให้อาจารย์สนใจการให้บริการทางวิชาการตามความถนัด

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาไทย โดยอาจมีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวน การดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ครอบคลุมหัวข้อตาม แบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) มีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาค การศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรมีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มีรายละเอียดครอบคลุมหัวข้อตาม แบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผล การประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพไม่น้อย กว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้ ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ และ เป้าหมายการดำเนินงาน โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรอง มาตรฐานหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัว บ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ต่อไป

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทยสู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอน/ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต/อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ควรดำเนินการดังนี้

๑๖.๑ พิจารณาความพร้อมและศักยภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดใน มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย

๑๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย โดยมี หัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

๑๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย ตามข้อ ๑๖.๒ นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทยแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ของตนมีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของ สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา ปณิธาน และบริบทของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นที่น่าสนใจของ บุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผล การเรียนรู้ด้านใด

๑๖.๔ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของ ประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังใน เรื่องใด สถาบันอุดมศึกษาควรมอบหมายให้ภาควิชาหรือสาขาวิชาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

๑๖.๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำ อย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖.๖ สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอน แล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติ

๑๖.๗ เมื่อสภาสถาบันอนุมัติตามข้อ ๑๖.๕ แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการ จัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียด ของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของ สาขาวิชา

๑๖.๘ เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ พร้อมปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตร หรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

๑๖.๙ เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียด เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่า บัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร และ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

**๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)**

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒

*****